

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 87 din 22.02.2023

Dosar nr.: 701/2021

Petiția nr.: 6437/27.08.2021

Petenți:

Reclamați: Guvernul României, Ministerul Justiției

Obiect: neacordarea unui spor salarial

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților:**

2. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate:** Guvernul României, Ministerul Justiției

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin 4 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Colegiul director, prin intermediul adreselor nr. 6437/13.09.2022 și 6801/13.09.2021 a citat părțile.

4. Totodată, Colegiul director, prin intermediul aceluiași adrese, a invocat excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, pentru aspectele ce țin de interpretarea și aplicarea legilor.

5. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petenților

6. Petenții, inspectori, personal de specialitate juridică asimilați judecătorilor și procurorilor, s-au adresat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru a reclama Statul Român, pe de o parte, și angajatorul, Ministerul Justiției, pe de altă parte,

pentru aplicarea diferențiată, nejustificată și discreționară, a dispozițiilor art. 151 din Anexei nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, astfel cum a fost modificată și completată prin Legii nr. 157/2020.

7. Astfel, petenții se compară la acordarea sporului de până la 25% pentru gestionarea informațiilor clasificate cu alte categorii de angajați care desfășoară activitatea în condiții de muncă identice, precum personalul militar, polițiștii, polițiștii de penitenciare și personalul civil din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.

8. Petenții precizează că, în conformitate cu prevederile art. 6. alin. (1) din Legea nr.

51/1991 privind securitatea națională a României, organele de stat cu atribuții în domeniul securității naționale sunt indicate ca fiind Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, precum și Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Justiției.

9. Petenții susțin că sunt salariați în baza aceleiași legi unitare de salarizare a personalului plătit din fonduri publice și ocupă funcții cu acces la informații clasificate din clasa secret de stat, însă nu beneficiază de sporul acordat altor categorii profesionale (personalului militar, polițiștilor, polițiștilor de penitenciare, precum și personalului civil din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională) care, prin natura funcției și, implicit, a muncii lor, au acces la aceeași categorie de informații.

10. Astfel, aceștia consideră că, în situația în care au aceeași obligație de păstrare a secretului privind conținutul informațiilor clasificate din clasa secret de stat de care iau cunoștință, în virtutea ocupării funcției și a exercitării profesiei, la fel ca și celelalte categorii profesionale indicate, fără a beneficia, însă, de dreptul corelativ recunoscut acestora, se încalcă principiul tratamentului egal și al nediscriminării, consacrat de art. 16 alin. 1 din Constituția României.

11. Totodată, petenții apreciază compensația bănească acordată categoriilor de salariați obligate la protejarea informațiilor cuprinse în documentele clasificate din clasa secret de stat, de care iau cunoștință prin natura funcției pe care o ocupă, că trebuie apreciată ca fiind legitimă, rezonabilă și echitabilă. Deși aceștia se află într-o situație analogă, petenților nu li s-a acordat o compensație rezonabilă și echitabilă, cu același titlu, constituind, astfel, o excludere bazată pe criteriul categoriei sociale, care are ca efect înlăturarea recunoașterii folosinței și exercitării în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege în domeniul economic și social.

12. Mai mult, aceștia subliniază faptul că polițiștii de penitenciare sunt încadrați la Administrația Națională a Penitenciarelor, care este o unitate subordonată Ministerului Justiției.

Susținerile reclamațiilor

Secretariatul General al Guvernului

13. Reclamatul, față de obiectul petiției, neacordarea sporului de până la 25% pentru gestionarea informațiilor clasificate, pentru categoria profesională a petenților, a invocat excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Reclamatul susține că C.N.C.D. nu se poate subroga în drepturi altor autorități sau instituții publice și să cenzureze, din punct de vedere al legalității, activitatea acestora ori să le oblige pe acestea la inițierea/aprobarea (sau dimpotrivă) unor norme legale, în speță de a constata caracterul discriminatoriu care intervine prin faptul că aceștia nu beneficiază de sporul de până la 25% pentru gestionarea informațiilor clasificate, cum este cel solicitat de petenți. Guvernul nu poate îndeplini obligația solicitată de petenți, aceasta excedând competențelor sale legale și constituționale, premisă care conturează, în speță, lipsa calității procesuale pasive a acestei autorități.

14. Reclamatul consideră că, asupra solicitării petenților de a constata discriminarea care intervine în cazul acestora, potrivit dispozițiilor legale, se pot pronunța numai instanțele judecătorești.

Ministerul Justiției

15. Ministerul Justiției a invocat excepția de necompetență generală a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, obiectul petiției vizând aspecte care țin strict de legalitate, respectiv de aplicarea legii și care constituie apanajul exclusiv al instanței de judecată. Mai mult, reclamatul argumentează invocarea excepției necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării astfel:

16. Prin petiția formulată în contradictoriu cu Ministerul Justiției, petenții, solicită, în esență, aplicarea dispozițiilor art. 151 din Anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 157/2020.

17. Prin Decizia nr. 997/2008, Curtea Constituțională analizând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 20 din O.G. nr. 137/2000 a reținut că, în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional CNCD poate să constate existența unor situații discriminatorii care își au izvorul direct în conținutul unor texte legale, hotărârea CNCD ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, caz în care se poate pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rol de legislator negativ, când constată neconformitatea unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale sub aspectul discriminării.

18. Prin Decizia nr. 828/2009, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că în fața CNCD dispozițiile unei legi, reclamate ca având caracter discriminatoriu, cum este cazul și în prezenta speță, nu pot face prin ele însele obiectul unei sesizări întemeiate pe prevederile OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, ci doar al unei excepții de neconstituționalitate în a cărei soluționare Curtea Constituțională are atribuții exclusive, potrivit art. 146 lit. d) din Constituția României.

19. Reclamatul precizează că petenții au înregistrat pe rolul Tribunalului București o cerere de chemare în judecată, prin care solicită acordarea sporului de 25/6 pentru informații clasificate.

20. Pe fond, reclamatul precizează că textul de lege învederat, pe lângă faptul că prevede acordarea sporului în discuție exclusiv pentru personalul militar, polițiști, polițiști de penitenciare, precum și personalul civil din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională care ocupă o funcție cu acces la informații clasificate din clasa secret de stat, prevede în mod concret limitele și condițiile în care acesta se acordă. În urma interpretării acestora reiese că sporul respectiv nu este acordat în mod automat întregului personal enumerat la al. 1, a doar unei părți a acestuia, urmare a unei analize a angajatorului, pe baza locului de muncă, deținerii certificatului/avizul de securitate deținut, obținut potrivit legii, precum și nivelului de secretizare al informațiilor la care persoana are acces.

IV. Motivele de fapt și de drept

21. Potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond

care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

22. Colegiul director urmează să respingă excepția tardivității introducerii petiției, în speță fiind analizate fapte continue.

23. Referitor la excepția de necompetență a C.N.C.D., invocată de partea reclamată, Colegiul director urmează să o admită, arătând că o eventuală constatare a unei fapte de discriminare ar afecta norme juridice cu caracter de lege, având în vedere **Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008**. Emite un punct de vedere privind obiectul petiției, conform deciziilor instanțelor judecătorești în domeniu.

24. **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale stabilește următoarele:

25. *„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.*

26. *Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.*

27. *Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării» iar, potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».*

28. *Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din com Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.*

29. În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

30. Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

31. Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

32. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul nu se poate pronunța prin hotărâre privind obiectul cauzei, însă poate emite un **punct de vedere**, conform prevederilor art. 18, alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** „Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.”, astfel:

De altfel, colegiul director s-a mai pronunțat în cazul aceleiași spețe, emițând punctele de vedere de specialitate înregistrate nr. 2743/14.03.2022 și 373/17.01.2022.

Astfel, Colegiul director, în punctul de vedere a dispus că se încalcă principiul egalității

din următoarele considerente:

Aliniatul 2 al articolului 151 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr.153/2017, care constituie obiectul discriminării în opinia petenților, prevede, în mod expres, că acordarea sporului de până la 25% se acordă categoriilor de personal care dețin un certificat/aviz de securitate, obținut potrivit legii.

Articolul 15 lit k) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate definește certificatul de securitate : „certificat de securitate - documentele care atesta verificarea și acreditarea persoanei de a deține, de a avea acces și de a lucra cu informații clasificate.”

De asemenea, articolul 7 (1) din Legea nr. 182/2002 stipulează următoarele: “Persoanele care vor avea acces la informații clasificate secrete de stat vor fi verificate, în prealabil, cu privire la onestitatea și profesionalismul lor, referitoare la utilizarea acestor informații. (2) Pentru candidații la funcții publice ce implica lucrul cu asemenea informații, precum și competența de a autoriza accesul la astfel de informații, verificarea este anterioară numirii în acele funcții și se solicită obligatoriu de autoritatea de investire. (3) Procedurile de verificare sunt cele obligatorii pentru persoanele care lucrează în cadrul Autorității Naționale de Securitate, care gestionează informații NATO, potrivit echivalențelor nivelurilor de secretizare prevăzute prin prezenta lege. (4) Accesul la informații clasificate ce constituie secret de stat, respectiv secret de serviciu, potrivit art. 15 lit. d) și e), este garantat, sub condiția validării alegerii sau numirii și a depunerii jurământului, pentru următoarele categorii de persoane:

- a) Președintele României;
- b) prim-ministru;
- c) miniștri;
- d) deputați;
- e) senatori;
- f) judecători;
- g) procurori;

h) magistrați-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, care, în concordanță cu atribuțiile specifice, sunt îndreptățiți să aibă acces la informațiile clasificate fără îndeplinirea procedurilor prevăzute la alin. (1)-(3), respectiv la art. 28, în baza unor proceduri interne ale instituțiilor din care aceștia fac parte, avizate de Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, după ce au luat cunoștință de responsabilitățile ce le revin privind protecția informațiilor clasificate și au semnat angajamentul scris de păstrare a secretului prevăzut la art. 36 alin. (3)”.

(5) Pentru judecători, procurori și magistrați-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, procedura internă prevăzută la alin. (4) se stabilește prin regulament elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii și avizat de Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat.

Prin urmare, accesul la informații clasificate este permis cu respectarea principiului necesității de a cunoaște numai persoanelor care dețin certificat de securitate sau

autorizație de acces, valabile pentru nivelul de secretizare al informațiilor necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

Astfel, având în vedere faptul că petenții sunt autorizați să aibă acces la informații clasificate din clasa secret de stat, de nivel strict secret de importanță deosebită și strict secret și corelativ au obligația de a păstra confidențialitatea sau secretul informațiilor), Colegiul director consideră că prin acordarea sporului de până la 25% pentru informații clasificate doar personalului militar, polițiștilor, polițiștilor de penitenciare, precum și personalul civil din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, care ocupă o funcție cu acces la informații clasificate din clasa „secret de stat”, se creează un tratament diferit, fără o justificare reală, obiectivă și rezonabilă, încălcându-se prevederile OG nr. 137/2000 (art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. b), republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;
2. Emiterea unui punct de vedere.
2. O copie se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: -

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BABUȘ Radu - Membru

BĂNICĂ Claudia Cerasela – Membru

DIACONU Adrian Nicolae - Membru

GRAMA Horia – Membru

OLTEANU Cătălina - Membru

RAIU Cătălin Valentin – Membru

SULIMAN Secyl - Membru

Redactată și motivată: HG/AB

Data redactării: 10.03.2023

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

